

**SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ**

24

GÜZ 2007

- Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (SÜİFD), **hakemli** bir dergi olup, yılda iki defa (Bahar/Güz) yayınlanır.
- Dergide telif, tercüme, makale, araştırma notu, tebliğ ve konferans metinleri, kongre, sempozyum, panel vb. tanıtımları, kitap, tez değerlendirmeleri, literatür incelemeleri, sadeleştirmeler, bilimsel röportajlar, çağdaş ve geçmiş ilim adamlarıyla ilgili tanıtımlar vb. yazılar yayımlanır.
- SÜİFD, tüm araştırmacılara açıktır. Bilimsel ölçütlere ve yayın ilkelerine uygun her çalışma dergide yayımlanabilir.
- Yayınlanacak yazılar 12 punto Times 1,5 satır aralığı standardında (resim, şekil, harita vb. ekler dahil) 30 sayfa (A4) geçmemelidir. Bir yazının aynı sayıda toplam sayfa sayısı 30'u geçmeyecek şekilde en fazla 2 makalesi yayımlanabilir. Hakemli çalışmaların dışındaki (tanıtımlar, bilimsel röportajlar, biyografiler vb.) buna dahil değildir.
- Makalelerin 100–150 kelime arası özeti ve bu özeti iki dilde (Arapça ve bir Batı dilinde) çevirisi; yabancı dilde yazılan makalelerin ise Türkçe ile Arapça çevirisi verilir. Arapça bir makalenin Türkçe ve herhangi bir Batı dilinde özeti verilmelidir. Makale başlıklarının ise İngilizce çevirisi yapılır.
- Yazılar (tercümeler orijinal metinleriyle birlikte) üç nüsha halinde editöre teslim edilir. Bunlardan ikisinde yazarın tanıtıcı isim ve akademik ünvanı yer almaz.
- Makaleler en az iki hakemin incelemesinden geçtikten sonra yayımlanır.
- Yazıların bilimsel, hukukî ve dil yönünden sorumluluğu yazarlarına aittir.
- Yayımlanmayan yazılar iade edilmez.
- Her sayının hakemleri o sayıda belirtilir.

S.Ü. İlahiyat Fakültesi Adına Sahibi

Prof. Dr. Ahmet Önkal

Editör

Prof. Dr. Mehmet Bayyigit

Yayın Yürütme Kurulu

Prof. Dr. A.Turan Yüksel,
Prof. Dr. Ahmet Yaman,
Doç. Dr. M. Bahaüddin Varol,
Doç. Dr. Ahmet Çaycı,
Doç. Dr. Abdülkerim Bahadır,
Yrd. Doç. Dr. Seyit Bahçıvan,
Arş. Gör. Dr. Huriye Martı,
Arş. Gör. Dr. Muhiddin Okumuşlar,
Arş. Gör. Dr. Fikret Karapınar,
Arş. Gör. Dr. Lütfi Cengiz,
Arş. Gör. Dr. Mehmet Harmanlı,
Arş. Gör. Doğan Kaplan,
Arş. Gör. Necmeddin Güney.

Danışmanlar Kurulu

Prof. Dr. Ünver Günay (Erciyes Üniversitesi),
Prof. Dr. Mustafa Fayda (Marmara Üniversitesi),
Prof. Dr. Bilal Kuşpınar (Mc. Gill University),
Prof. Dr. İsmail Hakkı Ünal (Ankara Üniversitesi),
Dr. İbrahim Kalın (Colloge of The Holy Cross, İSAM),
Prof. Dr. Ahmet Önkal, Prof. Dr. Hüsametdin Erdem,
Prof. Dr. Bilal Saklan Prof. Dr. Mustafa Tavukçuoğlu,
Prof. Dr. Mehmet Aydın, Prof. Dr. M. Ali Kapan,
Prof. Dr. Orhan Çeker, Prof. Dr. İsmet Ersöz,
Prof. Dr. Süleyman Toprak, Prof. Dr. Zekeriya Güler,
Prof. Dr. Tacettin Uzun, Prof. Dr. Mehmet Bayyigit
Prof. Dr. Dilaver Güner, Prof. Dr. Fevzi Günüş,
Doç. Dr. A.Saim Arntan, Doç. Dr. Şahin Filiz
Doç. Dr. Naim Şahin, Doç. Dr. Ahmet Yılmaz,
Doç. Dr. Bayram Dalkılıç,
Doç. Dr. Abdülkerim Bahadır
Yrd. Doç. Dr. Seyit Bahçıvan,

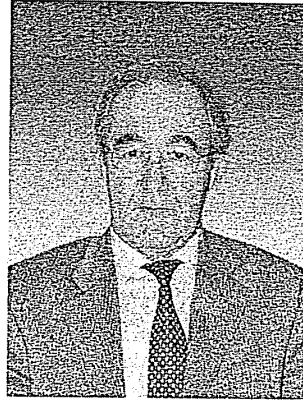
İletişim Adresi

Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
42090 Meram/KONYA
Tel-Fax: 0332.323 82 50-51 / 323 82 54
e-posta: ilahiyatdergisi@selcuk.edu.tr

ISSN: 1300 – 5057

Prof. Dr. İsmet KAYAOĞLU

Yayına Hazırlayan:
Arş. Gör. Ali Dadan

I- ÖZGEÇMİŞİ

1943 yılında Bitlis'te doğdu. İlk ve ortaöğrenimini burada yaptı. 1959'da girdiği Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1963 yılında mezun oldu. 1965 yılı Nisan ayına kadar Konya'da öğretmenlik yaptı. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan burs sınavı sonucunda başarılı olarak yurtdışına doktora yapmak üzere gönderildi. 1965-1970 yılları arasında Fransa'da bulundu. Sorbonne Üniversitesi'nde ünlü tarihçi Prof. Dr. Claude Cahen'in yanında doktorasını tamamlayarak 14 Aralık 1970 tarihinde yurda döndü. 1971 yılı başından itibaren A.Ü. İlahiyat Fakültesi İslâm Tarihi Bilim Dalı'nda Dr. Asistan olarak tekrar göreve başladı. 1975 yılında askerlik görevini yaptı. 1977 yılında 6 ay süre ile Tunus'ta araştırmalarda bulundu. 1978 yılı Mart ayında doçent oldu. Öğretim üyesi olarak 1985 yılı Mayıs ayına kadar A.Ü. İlahiyat Fakültesi'nde çalıştı. Aynı yıl Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde İslâm Tarihi Profesörü olarak atandı. İslâm Tarihi, İslâm Uygarlığı ve Kùltürleri Bölümü Başkanlığı görevini yaptı. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 1990 yılına kadar yüksek lisans ve doktora programlarında eğitim-öğretim görevini devam ettirdi. S.Ü. İlahiyat Fakültesi'nde İslâm Tarihi ve Sanatları Bölüm Başkanlığı, Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. Eğitim, öğretim ve araştırmalarını sürdürdü. 15 Temmuz 2007 tarihinde emekli oldu. Arapça ve Fransızca bilmektedir.

II- BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYINLARI

A. Kitapları

İslâm Kurumları Tarihi, Ankara, 1980, 162 s.

İslâm Kurumları Tarihi, C. II, Konya, 1994, 108s.

Mevlânâ ve Mevlevîlik, Konya, 2002, 192 s.

İslâm'ın Yayılış Tarihi, Robert Mantran'dan çeviri, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayını, Ankara, 1981, 240 s.

İslâm Süfîleri, Reynold A. Nicholson, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1978. (Müşterek Çeviri), 155 s.

Ahlâkî Olgunlaştırma, İbn Miskeveyh, çev. İsmet Kayaoğlu, A. Şener, C. Tunç, Kültür Bakanlığı Yayını, Ankara, 1983, 199 s.

B. Makale ve Tebliğleri

"Anadolu Selçuklular Devrinde Derviş Tarikatları ve Sosyal Zümreler", *Uluslararası Osmanlı Öncesi Türk Kültürü Kongresi*, 4-7 Eylül 1989, Ankara Atatürk Kültür Merkezi.

"Anadolu Selçukluları Devrinde Ticari Hayat", A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. XXIV, 1981, s. 359-375.

"Beşir Ağa Vakfı", Belgeler, *Türk Tarih Belgeleri Dergisi*, XI, 15 (1986), 77-89.

"Bir Selçuklu Kroniği, İbn Hamdûn'un Kitâbü't-Tezkire'si", *İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*, C. III, 1977, s. 351-356.

"Candaroğlu İsmail Bey Vakfı", X. *Türk Tarih Kongresi*, 22-26 Eylül, 1986, Ankara.

"Çağdaş Mevlevî Bilgin ve Edip, Veled Çelebi İzbudak (1868-1953)", 6. *Mevlânâ Kongresi*, 24-25 Mayıs 1992, Konya 1993.

"Çanakale Zaferi", *Sıldhli Kuwvetler Dergisi*, Yıl: 105, Sayı: 302, Mart, 1986.

"Divriği Ulucami Vakfı", *Divriği Ulucami ve Darüşşifası*, Vakıflar Genel Müd. Yay.

"Eğitim Vakıfları", *Eğitim Hareketleri Dergisi*, C. XX, Sayı: 236-237, s. 14-19.

"el-Herevî'ye Göre XII. Yüzyılda Anadolu'da Ziyaret Yerleri", XI. *Türk Tarih Kongresi*, 5-9 Eylül 1990, Ankara.

"Fütüvvet ve Ahilik", *Türk Kültürü*, Sayı: 166, Yıl: XIV, 1976, s. 598-604.

"Geçmişten Günümüze Türk'ün Hoşgörüsü", *Diyanet, Aylık Dergisi*, Sayı: 54, Ankara 1995.

"Halife en-Nâsir'in Fütüvvet Girişi ve Bir Fütüvvet Buyruktusu", A.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. XXV, 1986.

"Halifelik", *İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*, C. IV, 1980, s. 133-151.

"İslâm Kültürünün Doğuşu", A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, XXVIII, 205-211.

"İslâm Medeniyetinin Batıya Etkileri", A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, XXIX, Ankara 1987.

"İslâm Sanatı Üzerine Düşünceler", S. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 6, Konya 1996, s. 1-17.

"İslâm Ülkelerinin Yakın Tarihi", A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. XX, 1975, s. 199-219.

"İslâm'da Adalet Mefhumu", A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. XVII, 1985, s. 101-107.

"İslâm'da Eğitim ve Öğretim", *Eğitim Hareketleri Dergisi*, C. XX, Sayı: 234-235, 1975.

"İslâm'da Vakıf ve Sağlık Vakıfları", *Milli Kültür*, 45, (1984), 5-9.

"Kurtuluş Savaşında Gençlik", *Milli Kültür*, 52, (1986), 88-93.

"Mevlânâ'da Tabiat Sevgisi", VIII. *Milli Mevlânâ Kongresi*, Konya 1996

"Mevlânâ'nın Çağdaş Derviş Tarikatları, Babalar, Kalendariler ve Diğerleri", A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. XXXI, Ankara, 1989

"Mevlânâ'nın Konya'daki Sosyal Muhiti", IV. *Milli Mevlânâ Kongresi*, 12-13 Aralık 1989 Konya.

"Mevlânâ'nın Mektupları'nın Döneminin Tarihi Açısından Bir Değerlendirilmesi", XII. *Türk Tarih Kongresi*, 12 Eylül 1994, Ankara.

"Mevlânâ'nın Moğol Yöneticilerle Münâsebetleri", 2. *Milli Mevlânâ Kongresi*, 3-5 Mayıs 1986, Konya, 1987.

"Mevlevî Derviş Ahmed Dede'nin Êt-Tuhfetu'l-Behiyye Adlı Eseri ve Çevirisi", *S. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. V, Konya 1994.

"Mevlevîliğin Anadolu'da Teşekkül Dönemi", *XIV. Türk Tarih Kongresi*, 9-13 Eylül 2002, Ankara.

"Modernleşme Sürecinde Mevlevîlik", *Türk-İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, Mevlânâ özel sayı: 3, Konya 2007.

"Orta Karadeniz'de Osmanlı Öncesi Vakıflar", *I. Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri*, 13-17 Ekim, 1986, Samsun, s. 49-55.

"Osmanlı Eğitim Vakıfları", *Milli Kültür*, 49, (1985), 14-20.

"Rahatoğlu ve Vakfiyesi", *Vakıflar Dergisi*, C. XIII, Ankara 1981, s. 1-30.

"Selçuklu Vakıfları Ve İçerdikleri Sosyal Motifler", *Türkler (Türk Tarihi)*, C. VII, Ed. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca, Ankara 2002, s. 281-286.

"Selçuklu Vakıflarına Genel Bir Bakış", *2. Vakıf Haftası*, Ankara 3-9 Aralık 1984, *2. Vakıf Haftası Konuşmalar, Tebliğler*, (Vakıflar Genel Müd.), 1985, 22-66.

"Selçuklular Döneminde Konya'da Ticari Hayata Bir Bakış", *Türk Tarihinde Büyük Konya Sempozyumu*, 11 Mayıs 1988, *S. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, I, Konya 1992.

"Semâ'ın Menşei Hakkında Birkaç Söz", *9. Milli Mevlânâ Kongresi*, 15-16 Aralık 1997, Konya 1998, s. 55-93

"Sultan-Mevlevî İlişkilerine Genel Bir Bakış", *X. Milli Mevlânâ Kongresi*, Konya, 2002, s. 35-51

"Turumtay Vakfiyesi", *Vakıflar Dergisi*, C. XI, 1978 s. 91-112.

"Türk Toplumunda Vakıf", (Metin Arapça), *S. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı:4, Konya 1991.

"Vakfın Amacı ve Vakıf Çeşitleri", *Diyanet Dergisi*, C. XIV, Sayı:4, 1975, s. 251-256.

"Vakfın İslâm Toplumundaki Yeri", *Milli Kültür*, Sayı:58, Ankara 1987, s. 26-31.

"Vakfın Menşei Hakkında Görüşler", *Vakıflar Dergisi*, Sayı: XI, 1976, s. 49-56.

"Vakıflar (Doğuşu ve Gelişmesi)", *Diyanet Dergisi*, C. XIV, Sayı: I, 1975, s. 52-57.

"Vakıflar Bibliyografyası", *Vakıflar Dergisi*, Sayı: XI, 1976, s. 355-376.

"Vakıfların Yönetim Tarihi", *Diyanet Dergisi*, C. XVI, Sayı: 2, 1977, s. 124-129

A. Bausani, "Mevlânâ Celâleddin Rûmî'de Dinî Düşünce" (çev: İsmet Kayaoğlu), *S. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:3, Konya 1994.

Claude Cahen, "Baba İshak, Baba İlyas, Hacı Bektaş ve Diğerleri", (çev: İsmet Kayaoğlu), *A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. XVIII, 1970, s. 193-203.

Claude Cahen, "İslâm ve Haçlılar", (çev: İsmet Kayaoğlu), *Bellekten*, CLI, Sayı: 200, Ankara 1987.

Claude Cahen, "Selçuklu Devri Tarih Yazıcılığı", (çev. M. Dağ ile birlikte), *İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*, C. II, 1975,8. 176-198.

G. Makdisî, "İslâm Toplumunda Otorite" (çev: İsmet Kayaoğlu), *S. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı:7, Konya, 1997

M. Ullmann, "Islamic Medicine" (tanıtma), *A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. XXIV, s. 621-622.

Michel Baivet, "KONYA La Ville des Derviches Tourneurs" (Kitap Tanıtımı), *Istem*, Yıl: 5, Sayı: 10, Konya 2007, s. 315-318.

III. DANIŞMANLIĞINI YAPTIĞI TEZLER

A.Yüksek Lisans Tezleri

Abdullah Kaya, *Osman-Zâde Ahmed Tâib'in Tuhfetü'l-Mülûk Adlı Yazma Eseri*, Transkripsiyon Ve Değerlendirme, 2004.

Ahmet Erol, *Klasik İslâm Döneminde Ulaşım*, 2006.

Ahmet Turan Yüksel, *Izzuddin İbn Cemâa El-Kinânî'nin "Muhtasar Şiret-i Nebî" Adlı Eserinin Edisyon-Kritiği*, 1987.

Ahmet Üstüner, *Yusuf Paşa'nın Sefemâmesi*, 2005.

Cem Zorlu, *Mecmûatü't-Tevdrîhi'l-Mevleviyye'nin Neşri Ve Tanıtımı*, 1992.

Hacı Şahin, *II. Selim'in Konya İmaretî Vakfıyesi*, 2002.

İsmail Kalemci, *Mevlânâ'nın Divân-ı Kebîr'indeki Büyük Tarihî Olaylar Ve Yorumları*, 1990.

Mehmet Azimli, *Abbasi Dönemi Şii Karakterli İsyanlar (750-1000 yılları arası)*, 1994.

Mehmet Emin Şen, *Kitâbü'l-Bustân Fî Ba'zı Ahbârî Âl-i Osmân Çeviri, Tanıtım Ve Değerlendirme*, 2000.

Murat Eroğlu, *Halifeliğin Osmanlılara Geçişi Sorunu*, 2005.

Mustafa Demirci, *Beytül-Hikme Kurumu Kuruluşu-İşleyişi-Etkileri*, 1995.

Mustafa Gündal, *Lala Mustafa Paşa Vakfıyesi'nin Değerlendirilmesi*, 2001.

Mustafa Sarıbyık, *Hasan Kâfi Akhisârî'nin "Usûlü'l-Hikem Fî Nizâmî'l-Âlem" Adlı Eseri Üzerinde Bir Tetkik*, 1989.

Ramazan Ören, *Abbâsiler Döneminde Siyasî Ve Dinî Semboller*, 2006.

Remzi Elver, *Karaman Müzesi 451 Numarada Kayıtlı Anonim Fütüvetnâme Üzerinde Bir İnceleme*, 1997.

Şevket Karaca, *Türk Ve İslâm Kültüründe At Ve Ata Binicilik*, 1999.

Zeki Salih Zengin, *Evrenuz Gazi Ve Vakfıyesi*, 1991.

B. Doktora Tezleri

Ahmet Turan Yüksel, *X. Yüzyıl Sonuna Kadar Yakın-Doğuda Ticaret Merkezleri ve Panayırılar*, 1993.

Cem Zorlu, *Ebû Ca'fer El-Mansûr Döneminde Dinî, Siyasî Ve Sosyal Mahiyetli İsyanlar*, 1999.

Mehmet Ali Kapan, *H. Muhammed'in Müşriklerle Dinî ve Siyasî Münasebetleri*, 1986

SÜİFD / 24

246

Mehmet Azimli, *Halifeliğin Kurumsallaşması (Başlangıçtan M. 800 yılına kadar)*, 1999.

Mehmet Nadir Özdemir, *Abbâsilerin İlk Döneminde Kölelik (H. 132-M. 749 / H. 232-M. 847)*, 2004.

Mustafa Sarıbyık, *Mâverdi'nin Nasihatü'l-Mülûk'u Ve Siyasî Görüşleri*, 1996.

C. Jüri Üyeliği

Birçok yüksek lisans, doktora ve doçentlik sınavlarında jüri üyesi olarak bulunmuştur.

IV- EĞİTİM-ÖĞRETİM TECRÜBESİ VE ÖNERİLERİ

- Sayın hocam, şu ana kadarki eğitim-öğretim tecrübenizi ve genç araştırmacılara tavsiyelerinizi bizimle paylaşır mısınız?

- Teşekkür ederim. Öncelikle ifade etmem gerekirse yüksek öğretim çağında olan gençlerin iyi bir insan ve iyi bir vatandaş olarak hayata atılmaları için birçok faktör olduğunu görüyorum.

Bedenen, ruhen, aklen sağlam ve olgun kişiler yetiştirmek için iyi bir aileye, sosyal çevreye ve eğitimcilere ihtiyaç vardır.

Eğitim-öğretim kadrosunda olan bizlere alanımızla ilgili bilgiler vermenin yanı sıra davranış ve ilişkilerimizle de iyi örnek olmak görevi düşüyor. Bilgi ve iyi ahlâk, toplumsal hayatın ve gelişiminin temelidir.

Öğrencilerimizle birlikte olduğumuz ders saatlerinde, öğrencilerin sevecek, ilgi ile derse katılmaları ve her dakikayı en faydalı bir şekilde değerlendirmelerini arz ederim. Derse, seminere, projelere katılım (participation) önemlidir. Öğrenci-öğretici alışverişi diyalogu olmazsa tek taraftan gelen bir gayret sonuç vermez.

Çağdaş olmak da iyi bir insan olmanın şartıdır. Birtakım dogmatik fikirlerden uzak kalarak günümüzün ulaştığı teknikten, metotlardan, bilimden ulaştığı verilerden yararlanmak zorundayız. Bir örnek vermem gerekirse, organ naklinin hasta bir insanın sağlığına kavuşması için zorunlu olduğunu hepimiz görmekteyiz. Bunun dinen yasaklayıcı bir hükmü yoktur. Yine İslâm'da resmin yasak olmadığı kanaatindeyim. Artık görüntülü eğitim hayatımızın her alanına girmiştir. İyi amaçlarla resim ve sinema sanatının insanın eğitiminde payı büyüktür.

Eğitim ve öğretim hem sınıfta, hem de üniversite dışında yapılabilir. Uzakta eğitim-öğretim, yaparak yaşayarak yapılan eğitim artık çağımızın bir gerçeğidir. Bilgisayar, audio-visual imkânlar artık eğitimin hizmetindedir. Ayrıca okuyarak, görerek, tartışarak yapılan eğitimden başka, seyahat ederek, deneyerek de kazandığımız bilgi ve yetenekler vardır.

Bir de öğretim tecrübesi olarak söyleyebileceğim bir konu var ki, o da sadece insanın bilgi edinme değil, bu bilgilerle bir bütünü tamamlamaya çalışması ve bazı durumlarda çözümleyici olmasıdır. Faydalı bilgilerin hayatın problemlerine çözüm getireceği muhakkaktır. Meseleler, iyi bir muhakeme, sağlam bilgi ile beraber çözümleyici ve yol gösterici olur. Bir eğitimci olarak yaptığımız iş acaba yararlı olur mu, kalıcı olur mu, kim nerede yararlanır diye düşünmemiz lazımdır kanaatindeyim.

Eğitim ve öğretimin sonu yoktur. İnsanın öğrenme ve yeteneklerini geliştirmede süreklilik vardır. O bakımdan, insan yetiştiği alanda en iyi dereceye ulaşmak için çalışır. Hangi işi biliyor ve yapıyorsak, o işi en iyi şekilde yapmak hedefimiz olmalıdır.

Görüp yaşadığımdan edindiğim kanaate göre, sadece bilgili olmak yeterli değildir. Kişinin çevre ile ilişkileri, en yakınındakinden en uzaktakine kadar düzgün olmalıdır. Sevgi ve saygı toplumsal ilişkilerin temelidir. Okul yıllarında arkadaşları ile birlikte olan, paylaşılan, etkinliklere katılan, sorumluluk alan öğrencilerimizin daha sosyal olduklarını ve hayatta daha başarılı olduklarını gördüm.

Biz öğretim elemanlarına her zaman düşen görev, öğrencilerimize hem gönlümüzü hem de kapımızı açık tutmaktır. Hangi şart içinde olursak olalım onların sorunlarına ve sorularına cevap vermek gülen yüzle ve anlayışla yaklaşmak en doğru yolu göstermek, yardımcı olmak zorundayız. Yüksek öğretim, hayata hazırlama, meslek edindirmek sağlam karakterli kişiler yetiştirmek yeridir. Orada geçirilen zamanı en iyi şekilde kullanmak ve imkânlarından da en iyi şekilde yararlanmak, bu kurumları daha yüksek seviyelere yükseltmek hepimize düşen görevdir.

- Hocam çok teşekkür ederiz.

Değerli Hocamızı Uğurlarken...

Prof. Dr. M. Ali KAPAR

1985 yılında fakültemiz öğretim üyeliğine katılan değerli hocamız Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, İslâm Tarihi ve Sanatları Bölüm Başkanı olarak bölümün ve bilhassa İslâm Tarihi Anabilim Dalı'nın gelişmesinde büyük katkısı olmuştur. Özellikle yetenekli elemanların bölüme katılmasına ve onların yetiştirilmesine özel itina göstermiştir. Ayrıca hocamızın bölüm başkanlığı döneminde kadroya alınan öğretim elemanları, anabilim dallarının oluşmasını sağlamıştır. Yine bu dönemde yüksek lisans ve doktora programları açarak pek çok öğrencinin yetişmesine vesile olmuştur. Görev yaptığı süre içerisinde kendisinin yurt içi ve yurt dışı tecrübeleden istifade ettiğimiz saygı değer hocamıza hizmetlerinden dolayı teşekkür eder, bundan sonraki yaşamında sağlık, mutluluk ve esenlikler dileriz.

İlk Asistanının Dilinden...

Prof. Dr. Ahmet Turan Yüksel

İsmet Bey Hocam ile 1985 yılı Ağustos ayında fakültemizde Araştırma Görevlisi olarak başladığım günlerde tanıştım. Aynı yılın Nisan ayında yapılan Araştırma Görevliliği sınavında hocam jüri üyesi olarak yoktu. Zira henüz fakültemizdeki görevine başlamamıştı. Yaz döneminde tanıştıktan sonra Yüksek Lisans ve Doktora tezlerimin danışmanı olarak hocamdan bilimsel anlamda oldukça istifade ettim. Özellikle yazma eserler konusundaki ilgi, merak ve yönlendirmesiyle Yüksek Lisans tezimin konusunu, bir yazma eser üzerinde kararlaştırdık. Tarihin sadece siyasi olaylardan ibaret olmadığını ve yine tarihin daha etraflı, kapsamlı ve sağlıklı bir biçimde anlaşılabilmesi için mutlaka sosyal, kültürel ve ekonomik içerikli konuların ele alınması gerektiğine inanan hocamın rehberliğiyle Mekke, Bağdat ve Basra'yı ilk dört asırda ticarî ilişkiler yönüyle ele alan bir araştırmayı doktora tezi olarak belirledik. Bu konu, zamanımızda oldukça önemli olan Sosyal Tarih anlayışı kapsamında oldukça dikkat çeken bir araştırma alanıydı. Bu sayede İslâm Tarihi'nin ana kaynaklarını, coğrafya kitaplarını ve pek çok batılı kaynağı tanıma imkânım oldu. Bu dönemde, hocamın olaylara metodolojik yaklaşımı akademik hayatımdaki yolculuğumda önemli kazanımları elde etmemde son derece yararlı olmuştur.

Hocamın da teşvikiyle Yüksek Lisans tezimi hazırlarken kısa bir süre Kahire'de; doktora döneminde ise daha uzun süreyle Montreal'de araştırmalarımı sürdürme imkânını buldum.

Yine bu dönemde hocamla birlikte veya yalnız iştirak ettiğim lisans düzeyindeki dersler, hem ilmi anlamda yetişmeme katkı sağlamış, hem de öğretici tecrübesi kazanma, sosyal ilişkilerimi geliştirme ve özgüven kazanmamda oldukça faydalı olmuştur.

Doktora sonrası dönemde de hocamla ilişkilerimiz karşılıklı saygı ve sevgi esasına dayalı olarak devam etmiştir. Yapacağım yeni araştırmalar konusunda görüşlerine başvurduğumda, yapıcı görüş ve eleştirileri ile yine rehberlikten kaçınmamıştır.

Cenâb-ı Hak'tan, saygıdeğer hocama bundan sonraki hayatında ailesi ile birlikte sağlık ve mutluluk dolu bir hayat niyaz ediyorum. İlmî çalışmalarının devam edeceğinden; elinin altındaki ve masasında bekleyen projelerin hocam tarafından yazıya geçirileceğinden ve kırk yılı aşan eğitim-öğretim tecrübesinin değerli ürünlerinin ilim dünyasına kazandırılacağından eminiz. Bizler o çalışmalara kavuşmayı hasretle bekliyoruz.

Hocamız Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu...

Prof. Dr. İsmail Hakkı Atçeken

Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu hocamızı ilk defa 1985 yılında Lisans öğrenimim sırasında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 2. sınıfta okurken İslâm Kurumları Tarihi dersinde tanıdım. O yıl Ankara'dan Konya'ya gelmişti. Daha sonra İsmet Bey'den Paleografi dersi de aldım. Fakülteden mezun olduktan sonra Yüksek Lisans ve Doktora öğrenimim sırasında İsmet Bey hocamızdan İslâm Kurumları Tarihi ve Türk-İslâm Düşünürleri derslerini okudum. Hocamızın *İslâm Kurumları Tarihi-I ve II* adlı iki kitabı ülkemizde bu alanda yazılan ilk akademik çalışma olma özelliğine sahiptir. Lisansüstü derslerde çeşitli eser ve makalelerin yanı sıra Prof. Dr. Fuad Köprülü'nün *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu ve Bizans Müesseselerinin Osmanlı Müesseselerine Tesiri Meselesi* adlı kitapları tahlil edilmiştir. Bu dersler özellikle İslâm tarihinin siyasî ve askerî yönünün yanı sıra kültür, medeniyet, müesseseler tarihi ve Osmanlı tarihi açısından bilgiler edinmemiz için faydalı olmuştur.

Doktora sonrası çalışmalarım da Prof. Dr. Ahmet Önkal ve Prof. Dr. M. Ali Kapar hocalarımla birlikte konu tespiti ve içerik konusunda Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu beyden istifade ettim. Hocamız yurt dışında doktora yaptığı için Batı'daki akademik çalışma geleneği, literatür ve metodoloji hakkında bizlere ışık tutmuştur. Doçentlik aşamasında Endülüs'ün fetih süreci ve Mûsâ b. Nusayr hakkında bir çalışma yapmamda, Profesörlük başlıca araştırma eseri olarak *İslâm Tarihine Orientalistik Yaklaşımlar (Emevîler Dönemi Örneği)* adlı bir kitap hazırlamam konusunda diğer saygıdeğer hocalarımla birlikte İsmet Bey'in de tavsiyeleri olmuştur. Herhangi bir konuda bilgi ve kaynak talebinde bulunduğumuzda kendinden ilgi ve destek görürdük.

Tespit edilen araştırma konularının orijinalliği, siyasî tarihin yanı sıra kültür ve medeniyet tarihiyle ilgili olması gibi hususlar en çok üzerinde durduğu noktalardandır. Kongre ve sempozyumlarda birçok defa yazılıp çizilen konular yerine daha farklı ve yeni konular araştırılması gerektiği düşüncesini sık sık bizlerle paylaşmıştır.

Sakin, açık sözlü, kişilerin arkasından konuşmak yerine bir eleştirisi varsa açıktan söyleyen kişiliğiyle dikkat çeken Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu hocamıza bundan sonraki emeklilik hayatında ailesiyle birlikte sağlık, mutluluk ve esenlikler dilerim.